

Aikuisten palveluiden toimialue

TOIMINTASÄÄNTÖ

Aluehallitus 8.4.2025 §x
Voimassa 1.6.2025 ALKAEN

Hyvinvointialuejohtajan päätöksellä 40/2024 korjattu julkaisuversio

~~Yliväily = poisto~~
Vihreä teksti = lisäys

Sisällys

TOIMINTASÄÄNTÖ	1
1. Yleistä.....	3
2. Toimialueen vastualueet ja vastuuyksiköt, sekä niiden keskeiset tehtäväsisällöt	3
2.1 Aikuisten palveluiden toimialue.....	3
3. Toimialueen johtoryhmä.....	6
4. Hankinnat, talous ja henkilöstö; suunnittelu ja toimeenpano	6
5. Viranhaltijoiden toimivalta ja vastuut, henkilöstöasiat	7
5.1 Sote-johtajan tehtävä toimialueiden johdossa	7
5.2 Toimialueen keskeiset viranhaltijat, toimivalta ja keskeiset tehtävät	8
5.3 Tehtävät ja toimenkuvat, toimivalta henkilöstöasioissa	22
6. Vastuutahot valmiusasioissa ja riskienhallinnassa	24
7. Laskujen hyväksyjät ja asiatarkastajat toimialueella	24
8. Oma-valvonta ja valvontatehtävät	25
8.2 Valvontatehtävien suorittaminen yksityisessä palvelutuotannossa	25
9. Yleiset hallintoasiat.....	26
9.1 Päätöspöytäkirjat	26
9.2 Henkilöstövalintojen ja ilmoitusten nähtävillä pito	26
9.3 Otto-oikeus	26
9.4 Asiakasmaksut ja niistä päättäminen.....	26
9.5 Palkkiot ja etuudet ja niistä päättäminen	27
10. Oikaisuvaatimusten käsittely.....	27

1. Yleistä

Satakunnan hyvinvointialueen hallintosäännön 1. kohdan mukaisesti hyvinvointialueella voi olla aluehallituksen hyväksymiä toimintasääntöjä. Toimintasäännössä voidaan määrätä toimivallasta ja asioiden hallintosäännöllä määrätyistä asioista.

Toimintasääntö sisältää aluehallituksen hyväksymät tarkemmat määräykset toimialueen toiminnan järjestämisestä ja sisällöstä sekä viranhaltijoiden ja työntekijöiden tehtävistä sekä ratkaisuvallasta. Toimintasääntöä tarkistetaan tarvittaessa. Toimialuejohtaja vastaa toimintasäännön ajanmukaisuudesta toimialuettaan koskien.

Aluehallitus käsittelee sille hallintosäännön mukaan kuuluvat asiat toimintasäännöstä riippumatta. Hallintosäännön ja toimintasäännön mahdollisessa ristiriitatilanteessa noudatetaan hallintosääntöä. Hallintosäännön ja toimintasäännön lisäksi toiminnassa on noudatettava koko hyvinvointialuetta koskevia muita yhteisiä tai tapauskohtaisesti vastuualue- tai vastuuyksikkökohtaisia ohjeita.

2. Toimialueen vastuualueet ja vastuuyksiköt, sekä niiden keskeiset tehtäväsisällöt

Hallintosäännön 19 16 kohdan mukaan hyvinvointialueen sote-johtaja päättää sosiaali- ja terveydenhuollon toimialueiden jakautumisesta vastuualueisiin.

Aikuisten palveluiden toimialueella ovat sote-johtajan tekemällä päätöksellä (2024–8106, 24.9.2024) ja aluehallituksen vahvistuksella (päätös §281. 1.10.2024), 1.11.2024 alkaen jäljempänä kohdassa 2 mainitut vastuualueet.

Hallintosäännön 23 20 kohdan mukaan toimialuejohtaja päättää vastuualueiden jakautumisesta vastuuyksiköihin. Toimintasäännössä kuvataan ja vahvistetaan toimialuejohtajan päättämä vastuuyksikköjako 1.11.2024 alkaen.

Toimialuejohtaja voi määritellä vastuualueen järjestämistehtävään kuuluvien palveluiden sisältöä tai laajuutta taikka jakaa järjestämisvastuuta vastuualueen sisäisesti sen eri vastuuyksiköiden välillä.

2.1 Aikuisten palveluiden toimialue

2.1.1 Sote-keskuspalveluiden vastuualue

Vastuualue huolehtii työikäisen väestön hyvinvoinnin edistämisestä tarjoamalla ensisijaisesti työikäisille suunnattuja sosiaalipalveluita hyvinvointialueella.

Vastuualue huolehtii laaja-alaisesti väestön hyvinvoinnin edistämisestä tarjoamalla kaikenikäisille asukkaille suunnattuja terveydenhuollon peruspalveluita hyvinvointialueella.

Vastuualue järjestää hyvinvointialueella työikäisen väestön sosiaalihuollon lakisääteiset palvelut mm.

- Työikäisten sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palvelut
- Rikos- ja riita-asioiden sovittelu
- Taloudellisen tuen palvelut
- Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen palvelut
- Työikäisten työelämäosallisuutta tukevat palvelut

- Kuntouttavaa työtoimintaa
- TYP toiminta

Vastuualue järjestää hyvinvointialueella väestön terveydenhuollon lakisääteiset

- Perustason vastaanottopalvelut sis.
 - Perustason terveydenhuollon ja avosairaanhoidon palvelut, ml.
 - Hyvinvointialueen vastuulle kuuluvien työterveyshuollon palveluiden järjestämisen alueen työnantajille,
 - Merenkulkijoiden terveydenhuollon palvelut.

Vastuualue tuottaa myös hyvinvointialueen sisäisenä palvelutuotantona muille toimialueille niiden tarvitsemaa lääkäri-työvoimaa.

Järjestämistehtävänsä varten vastuualue voi järjestää ja tuottaa myös muita ennaltaehkäiseviä palveluita kuin pelkkiä lakisääteisiä palveluita koko väestölle tai erityisryhmille, esimerkiksi:

- Kuntoutuksen palveluita
- Terveyden edistämisen palveluita

Vastuualueen tulee tunnistaa järjestämisvastuulleen kuuluvien lakisääteisten palveluiden sisältö ja niitä koskeva lainsäädäntö, ja ottaa se huomioon palvelusisältöjä määritettäessä, sekä tunnistaa yhdyspinnat toisten toimi- ja vastuualueiden toimintaan ja niitä koskevaan keskeiseen lainsäädäntöön.

Vastuualuetta johtaa vastuualuejohtaja. Vastuualue jakautuu neljään terveystalouden vastuuyksikköön, ja kahteen sosiaalipalveluiden vastuuyksikköön, joista jokaista johtaa vastuuyksikön päällikkö. Vastuuyksiköiden palvelut tuotetaan integroidusti ja verkostomaisesti alueellisissa Sote-keskuksissa.

2.1.2 Vammaispalveluiden vastuualue

Vastuualue huolehtii kohdennetusti erityisryhmien hyvinvoinnin edistämisestä tarjoamalla vammaisille tai siihen rinnastettavan syyn vuoksi erityistä tukea tarvitseville kohdennettuja sosiaalihuollon palveluita hyvinvointialueella.

Vastuualue järjestää hyvinvointialueella vammaisille tai siihen rinnastettavan syyn vuoksi erityistä tukea tarvitseville yksilökohtaisesti tunnistettuja tarpeita vastaavat lakisääteiset

- Sosiaalityön ja vaativan tuen palvelut (sis. vastaanottopalvelut, vrt. *vammaispalvelulaki, sosiaalihuoltolaki, erityishuoltolaki*)
 - Vammaisten sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palvelut
 - Vammaisten asiakas- ja palveluohjaus
 - Vammaisten valmennus
 - Vammaisten henkilökohtainen apu
 - Vammaisten esteetön asuminen
 - Vammaisten liikkumista tukevat palvelut
 - Henkilökuljetuspalvelut (kaikki toimialueet) keskitetysti koko hyvinvointialueelle
 - Vammaisten erityinen tuki
 - Tuettu päätöksenteko
 - Vammaisten taloudellinen tuki
 - Vammaisten asumisen tuki (pätöksenteko)
 - Päiväaikainen toiminta (pätöksenteko)
 - Erityispoliklinikka/asiantuntijapalvelut

- Erityisen vaativat kuntoutuspalvelut
- Asumisen ja Päiväaikaisen toiminnan palvelut, sis.
 - Työhön valmennusta, päivätoimintaa, työtoimintaa
 - Lyhytaikaista huolenpitoa
 - Vammaisten ympärivuorokautiset asumispalvelut ja muut asumispalvelun muodot
 - Asumisvalmennusta
 - Vammaisten perhehoito

Järjestämistehtäväänsä varten vastuualue voi resurssiensa puitteissa järjestää ja tuottaa myös muita ennaltaehkäiseviä palveluita kuin pelkkiä lakisääteisiä palveluita erityisryhmille.

Vastuualueen tulee tunnistaa järjestämisvastuulleen kuuluvien lakisääteisten palveluiden sisältö ja niitä koskeva lainsäädäntö, ja ottaa se huomioon palvelusisältöjä määritettäessä, sekä tunnistaa yhdyspinnat toisten toimi- ja vastuualueiden toimintaan ja niitä koskevaan keskeiseen lainsäädäntöön.

Vastuualuetta johtaa vastuualuejohtaja. Vastuualue jakautuu Sosiaalityön -ja vaativan tuen palveluiden vastuuyksikköön sekä Asumisen ja päiväaikaisen toiminnan palveluiden vastuuyksikköön, joita kumpaakin johtaa vastuuyksikön päällikkö.

2.1.3 Mielenterveys- ja päihdepalveluiden vastuualue

Vastuualue huolehtii aikuisväestön hyvinvoinnin edistämisestä tarjoamalla aikuisväestölle suunnattuja kohdennettuja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita hyvinvointialueella.

Vastuualue järjestää hyvinvointialueella aikuisväestön lakisääteiset

- Mielenterveys- ja päihdepalvelujen vastaanottopalvelut, sis.
 - Päihdeavohoito ja –kuntoutus
 - Mielenterveysavohoito ja -kuntoutus
 - Päihdekuntoutuksen laitospalvelut
- Mielenterveys- ja päihdepalvelujen asumispalvelut
- Toiminnallisen kuntoutumisen palvelut, sis.
 - Mielenterveys- ja päihdepalvelujen työ- ja päivätoiminta

Järjestämistehtäväänsä vasten vastuualue voi järjestää ja tuottaa myös muita ennaltaehkäiseviä palveluita kuin pelkkiä lakisääteisiä palveluita aikuisväestölle.

Vastuualueen tulee tunnistaa järjestämisvastuulleen kuuluvien lakisääteisten palveluiden sisältö ja niitä koskeva lainsäädäntö, ja ottaa se huomioon palvelusisältöjä määritettäessä, sekä tunnistaa yhdyspinnat toisten toimi- ja vastuualueiden toimintaan ja niitä koskevaan keskeiseen lainsäädäntöön.

Vastuualuetta johtaa vastuualuejohtaja. Vastuualue jakautuu mielenterveys- ja päihdepalveluiden vastaanottopalveluiden, asumispalveluiden ja toiminnallisen kuntoutuksen palveluiden vastuuyksikköihin, joita jokaista johtaa vastuuyksikön päällikkö.

2.1.4 Hallinto- ja tukipalvelut toimialueella

Toimialue tuottaa itselleen vain sen vastuualueiden ydintoiminoissa tarvittavat kirjaamis- ja toimistopalvelut, joiden hoitamiseen tarvitaan alan substanssiosaamista ja/tai erityislainsäädännön tuntemusta. Muiden hallinto- ja tukipalveluiden osalta vastuualue tukeutuu konsernipalveluiden toimialueen koko hyvinvointialueelle tuottamiin hallinto- ja tukipalveluihin.

3. Toimialueen johtoryhmä

Toimialueen johtoryhmään kuuluvat toimialuejohtaja ja vastuualuejohtajat, henkilöstön edustaja sekä muut toimialuejohtajan siihen kutsumat henkilöt.

Johtoryhmän tehtävistä päättää toimialuejohtaja. Johtoryhmän tehtäviin voi kuulua esimerkiksi:

- koordinoida toimialueen toimintaa ja toiminnan suunnittelua sekä vastata ydintehtävien ja tukipalveluiden ohjauksesta ja yhteensovittamisesta
- koordinoida toimialuetta koskevien hankintasuunnitelmien ja talousarvioesityksen valmistelu päättävälle elimelle tehtäviä esityksiä varten
- tehdä yhteistyötä asioiden valmistelussa
- seurata osaltaan riskienhallinnan ja omavalvonnan tavoitteiden toteuttamista ja raportoida niiden toteutumisesta
- muut toimialuejohtajan päättämät tehtävät.

Toimialueen johtoryhmän puheenjohtajana ja koollekutsujana toimii toimialuejohtaja. Johtoryhmän kokouksista pidetään pöytäkirjaa, jotka julkaistaan tarkoituksenmukaisella tavalla hyvinvointialueen sisäisessä viestinnässä.

Henkilöstöjärjestöt nimeävät keskuudestaan yhden edustajan johtoryhmään oman päätöksentekojärjestyksensä mukaisesti.

Johtoryhmään voidaan kutsua tarvittaessa myös muita vastuuyksiköiden esihenkilöitä tai muita asiantuntijoita. Johtoryhmä voi pitää lisäksi työkokouksia tarpeen mukaan.

Vastuualueiden johtoryhmät kokoontuvat vastuualuealuejohtajan määrittämässä kokoonpanossa, tavalla ja kutsusta. Vastuualueen johtoryhmän tehtäviin noudatetaan soveltuvin osin (ao. vastuualueen osalta) toimialueen johtoryhmää koskevia ohjeita.

4. Hankinnat, talous ja henkilöstö; suunnittelu ja toimeenpano

Hankinnoilla tarkoitetaan kaikkia toimialueen tehtäviensä suorittamiseksi tarvitsemia toimitila, tavara- ja/tai palveluhankintoja taikka näiden yhdistelmiä, ml. yksittäistä asiakasta tai potilasta koskeva ostopalvelu tai kohdennettu maksusitoumus. Toimialueen hankintojen osalta toiminnan ja toimivaltarajojen osalta päätöksenteossa sekä menettelyjen osalta noudatetaan hyvinvointialueen **hankintojen periaatteita**,

hankintasuunnitelmaa ja hankinta- ja sopimusohjetta.¹ Pitkävaikutteisista investoinneista päätetään erikseen aluehallituksen hyväksymässä investointisuunnitelmassa.

Hyvinvointialueen käyttöön ottaman palvelusetelin (kohdentamaton maksusitoumus) myöntämisestä yksittäiselle asiakkaalle tai potilaalle päättää toimintasäännössä siihen oikeutettu henkilö.

Toimialueen hankintoihin ja investointeihin käytettävissä olevat määrärahat määritetään hyvinvointialueen talousarviossa ja sen käyttösuunnitelmissa. ~~Toimialuejohtajalla on pysyväisvaltuudet päättää määrärahamuutoksista toimialuettaan koskevan talousarvion sisällä hallintosäännön kohdan 64 mukaisesti.~~ Toimialuejohtaja päättää aluehallituksen sitovuustasossa olevien talousarviomäärärahojen siirroista toimialueen sisällä hallituksen ja/tai valtuuston päättämissä rajoissa hallintosäännön 20 §:n 7 kohdan mukaisesti.

Kukin vastuualuejohtaja taikka hänen määräämänsä alainen(-set) toimii substanssialansa hankinnan asiantuntijana hyvinvointialueen hankinta- ja logistiikkapalveluiden yksikölle ja toimitilahankintojen osalta teknisten palveluiden yksikölle (konsernipalveluiden toimialue) vastaten laadukkaan hankintatoiminnan suunnittelusta, toimeenpanosta, seurannasta, ja koordinoinnista vastuualueellaan.

Talouden suunnittelulla tarkoitetaan kaikkea toimialueen tehtäviensä suorittamiseksi tarvittavan varojenkäytön kuten henkilöresurssien, hankintojen ja pitkäaikaisten investointien suunnittelua. Talouden suunnittelussa noudatetaan hankintaohjetta, hyvinvointialueen budjetointiohjetta ja/tai muita kulloinkin voimassa olevia aluehallituksen ohjeita talousarvion laatimisesta.

Kukin vastuualuejohtaja taikka hänen määräämänsä alainen(-set) toimii substanssialansa talouden suunnittelun asiantuntijana hyvinvointialueen talouspalveluiden ja henkilöstöpalveluiden yksiköille (konsernipalveluiden toimialue) vastaten talouden laadukkaasta suunnittelusta, toimeenpanosta, seurannasta ja koordinoinnista vastuualueellaan.

5. Viranhaltijoiden toimivalta ja vastuut, henkilöstöasiat

Toimintasäännössä täydennetään hallintosäännössä määriteltyä toimivallan jakoa seuraavasti:

5.1 Sote-johtajan tehtävä toimialueiden johdossa

Sote-johtajan tehtävät on kuvattu hallintosäännössä. Sote-johtaja on virkasuhteinen sosiaali- ja terveydenhuollon toimialueiden toimialuejohtajien suora esihenkilö ja vastaa sote-johtoryhmän toiminnasta. Sote-johtoryhmään kuuluvat em. toimialueiden toimialuejohtajat ja sote-johtaja ja sen toimintaan noudatetaan soveltuvin osin kohdan 3 määräyksiä. Sote-johtoryhmä koordinoi toimintaa em. toimialueiden kesken.

Sote-johtaja voi hallintosäännössä ja aluehallituksen hyväksymissä (hankinta)ohjeissa määritettyjen toimivaltuuksiensa lisäksi hyväksyä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialueita yhteisesti koskevat muut sopimukset ja sitoumukset hyvinvointialueen hyväksytyn strategian ja talousarvion puitteissa. Sote-johtajalla on puhe ja länäolo-oikeus lasten nuorten ja perheiden palveluiden, aikuisen palveluiden ja ikääntyneiden palveluiden lautakuntien kokouksissa.

Hallintosäännössä määritettyjen tehtäviensä lisäksi sote-johtaja päättää koko hyvinvointialueen jakamista järjestöavustuksista aluehallituksen määrittämien järjestöavustusten periaatteiden ja talousarviossa

¹ Ellei laki toisin edellytä; välitön tarve yksilöllisen subjektiivisen oikeuden perusteella.

avustuksiin varatun määrärahan puitteissa. Ao. esitys valmistellaan lasten, nuorten ja perheiden toimialueella (HYTE).

5.1.1. Toimialuejohtajan yleistoimivalta

Toimialuejohtajan tehtävät on kuvattu hallintosäännössä. Toimialuejohtaja on virkasuhteinen ja vastuualuejohtajien suora esihenkilö.

Mikäli päätösvaltaa ei lain taikka hallintosäännön taikka aluehallituksen päätöksen (ohjeen, toimenkuvan tai toimintasäännön) nojalla ole osoitettu tietylle toimielimelle tai viranhaltijalle, päätöksen toimialueelle toimintasäännöllä osoitetun järjestämisvastuun piiriin kuuluvasta asiasta tekee toimialuejohtaja toimialueellaan.

5.2 Toimialueen keskeiset viranhaltijat, toimivalta ja keskeiset tehtävät

5.2.1 Sote-keskuspalvelut, vastuualuejohtaja

Vastuualuetta johtaa virkasuhteinen vastuualuejohtaja, joka toimii toimialuejohtajan suorassa alaisuudessa. Hallintosäännön mukaisten tehtäviensä lisäksi vastuualuejohtaja:

- 1) toimii vastuualueensa vastuuyksiköiden päälliköiden, **ylilääkärien sekä hoitotyön päälliköiden** esihenkilönä;
 - a. vastaa toimialueensa eri vastuuyksiköiden toiminnan yhteensovittamisesta ja sote-integraatiosta sekä johtaa alueellisten sote-keskusten toimintaa;
 - b. huolehtii omalta osaltaan terveystalvelujen, hoitotyön ja sosiaalityön suunnittelusta, kehittämisestä ja osaamisen johtamisesta moniammatillista integraatiota sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialueiden yhteistyötä edistäen
- 2) voi käyttää alaisilleen kuuluvaa päätösvaltaa pätevyytensä rajoissa;
- 3) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa aluehallituksen hyväksymissä ohjeissa, toimenkuvassaan tai alla määrätyissä asioissa;
 - a. tekee vastuualuettaan koskevan vaatimuksen, antaa vastauksen (ml. vastaukset muistutuksiin ja kanteluihin), lausunnon tai selityksen tuomioistuimelle, viranomaiselle tai muulle taholle, mikäli asia ei kuulu asiaa käsittelevälle toiselle viranhaltijalle;
- 4) valmistelee päätöksentekoa varten vastuualueensa osalta (muut) vaatimukset, lausunnot tai vastaukset tuomioistuimille tai muille viranomaisille;
- 5) päättää vastuualueellaan tutkimusta tai tietojen laajaa luovutusta koskevan luvan myöntämisestä;
- 6) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

Toimialuejohtaja nimittää vastuualuejohtajalle varahenkilön ao. vastuualueen organisaatiosta.

5.2.1.1 Sote-keskuspalvelut, Sosiaalipalvelut, vastuuyksiköiden päälliköt ja muu vastuuyksiköiden keskeinen virkaorganisaatio

Kumpakin toimialueen vastuuyksikköä johtaa virkasuhteinen vastuuyksikön päällikkö, joka toimii vastuualuejohtajan suorassa alaisuudessa, ja jolle kuuluvat hallintosäännön mukaiset vastuuyksikön päällikön tehtävät ao. vastuuyksikköä koskien. Hallintosäännön mukaisten tehtävien lisäksi vastuuyksikön päällikkö:

- 1) toimii esihenkilönä kohdissa 5.2.1.1.1 (ja 5.2.1.1.4) tarkoitetuille vastuuyksikössään toimiville viranhaltijoille sekä sote-keskuksissaan integraatiosta vastaavana työparina terveystalveluiden vastuuyksikön päällikön ja hoitotyön päällikön kanssa;
 - a. huolehtii omalta osaltaan terveystalvelujen, hoitotyön ja sosiaalityön suunnittelusta, kehittämisestä ja osaamisen johtamisesta moniammatillista integraatiota sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialueiden yhteistyötä edistäen
- 2) voi käyttää alaisilleen kuuluvaa päätösvaltaa pätevyytensä rajoissa;

- 3) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegeoimaa päätösvaltaa aluehallituksen hyväksymissä ohjeissa, toimenkuvassaan tai alla määrätyissä asioissa;
 - a. päättää vastuuyksikköään koskevista yksilöllisistä sosiaalihuoltolain mukaisista (puite)sopimuksista;
 - b. antaa lausunnon tai selityksen yksilö- ja/tai perheasioissa (vastuuyksikköään koskien)
 - c. päättää vastuuyksikössään yksilöä koskevaan tietopyyntöön vastaamisesta ja yksilöä koskevista luovutettavista (sosiaalihuollon) asiakastiedoista;

4) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

Vastuualuejohtaja nimittää vastuuyksiköiden päälliköille varahenkilöt ao. organisaatiosta.

Vastuuyksikön päällikön tehtävät voidaan järjestää myös siten, että yhdellä viranhaltijalla on vastuullaan useampi kuin yksi vastuuyksikkö.

5.2.1.1.1 Sosiaalipalvelut, johtava sosiaalityöntekijä tai muu esihenkilö (aikuiset)

Kumpaankin sosiaalipalvelun vastuuyksikköön nimitetään tarvittava määrä virkasuhteisia johtavia sosiaalityöntekijöitä, joka toimivat sosiaalipalveluiden vastuuyksikön päälliköiden suorassa alaisuudessa. Johtava sosiaalityöntekijä:

- 1) päättää vastuuyksikössään sosiaalihuollon erityislainsäädännön mukaan johtavalle (vastuulliselle) viranhaltijalle kuuluvista yksilön tahdosta riippumattomista asioista, ja/tai ao. päätöksenteon delegoinnista lain sallimissa rajoissa muille sosiaalialan viranhaltijoille;
 - a. antaa sosiaalihuoltolain mukaisen määräyksen asuntoon tai muuhun olinpaikkaan pääsemiseksi;
- 2) voi käyttää alaisilleen kuuluvaa päätösvaltaa pätevyytensä rajoissa;
- 3) toimii esihenkilönä vastuuyksikkönsä sosiaalityöntekijöille, sosiaaliohjaajille, ohjaajille ja muille suorille alaisilleen;
- 4) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegeoimaa päätösvaltaa aluehallituksen hyväksymissä ohjeissa, toimenkuvassaan tai alla määrätyissä asioissa;
- 5) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

Vastuualuejohtaja nimittää johtaville sosiaalityöntekijöille varahenkilöt ao. organisaatiosta.

Johtavan sosiaalityöntekijän tehtävät voidaan järjestää myös siten, että yhdellä viranhaltijalla on vastuullaan useampi kuin yksi vastuuyksikkö.

5.2.1.1.2 Sosiaalipalvelut, sosiaalityöntekijä (aikuiset)

Kumpaankin vastuuyksikköön nimitetään vähintään yksi sosiaalityöntekijä virkaan (vähimmäisvaatimus), joka toimii johtavan sosiaalityöntekijän suorassa alaisuudessa.

Virkasuhteinen sosiaalityöntekijä päättää vastuualueelle osoitettuun järjestämistehtävään sovellettavan erityislainsäädännön mukaan sosiaalityöntekijälle kuuluvista asioista omassa vastuuyksikössään, kuten

- 1) päättää sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista ja tukitoimenpiteistä
- 2) päättää kuntouttavaan työtoiminnan aloittamisesta, keskeyttämisestä ja lopettamisesta

Virkasuhteinen sosiaalityöntekijä myös

- 1) käyttää vastuuyksikön päällikön tai johtavan sosiaalityöntekijän päätösvaltaa näiden hänelle delegeoimissa asioissa;
- 2) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegeoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;

- a. päättää yksilöä koskevan täydentävän toimeentulotuen ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä ja niihin liittyvistä perintätoimenpiteistä;
 - b. päättää rahalaitokseen tehtävästä selvityspyynnöstä;
 - c. päättää sosiaalisesta luotosta;
 - d. päättää sosiaalihuollon alaan kuuluvan palvelusetelin myöntämisestä
 - e. päättää yksityisvarojen (välitystilin ja/tai itsenäistymisvarat) käytöstä asiakkaan kuluihin
 - f. valmistelee vastuuyksikön päällikölle tai johtavalle sosiaalityöntekijälle lausunnon tai selityksen yksilö- ja perheasioissa
 - g. päättää tarvittaessa myöntää asiakkaalle kotoutumista tukevan sosiaalityön palvelut
- 3) toimii erityistä tukeva vaativien asiakkaiden (sos.) työntekijänä 4) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

Tehtävien jakautumisesta usean viranhaltijan ja vastuuyksikön kesken määrätään toimenkuissa erikseen.

5.2.1.1.3 Sosiaalipalvelut; sosiaaliohjaaja/ohjaaja ja (aikuiset)

Sosiaalipalveluiden vastuuyksiköihin voidaan nimittää sosiaaliohjaajia/ohjaajia ja/tai muita esihenkilöitä virkoihin noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuissa.

Virkasuhteinen sosiaaliohjaaja tai muu esihenkilö myös

- 1) käyttää vastuuyksikön päällikön tai johtavan sosiaalityöntekijän päätösvaltaa näiden hänelle delegoimissa asioissa ammattipätevyytensä puitteissa;
- 2) voi ammattipätevyytensä puitteissa päättää;
 - a. sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista ja tukitoimenpiteistä
 - b. kuntouttavaan työtoiminnan aloittamisesta, keskeyttämisestä ja lopettamisesta
- 3) voi käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrättyissä asioissa;
 - a. voi päättää täydentävän toimeentulotuen ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä ja niihin liittyvistä perintätoimenpiteistä
 - b. voi päättää sosiaaliseen luottoon liittyvistä asioista (sosiaaliohjaaja)
 - c. voi päättää sosiaalihuollon alaan kuuluvan palvelusetelin myöntämisestä
 - d. voi valmistella lausunnon tai selityksen yksilö- ja perheasioissa 4) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

5.2.1.1.4 Sosiaalipalvelut; Johtava sovitteluohjaaja (aikuiset)

Sosiaalipalveluiden (yhteen) vastuuyksikköön nimitetään vastuuyksikön päällikön alaisuuteen virkaan johtava sovitteluohjaaja.

Virkasuhteinen johtava sovitteluohjaaja

- 1) toimii sote-keskuksien yhteisen sovittelutoimiston henkilöstön esihenkilönä ja vastaa sovittelutoimiston sovittelutehtävän toteuttamisesta, toiminnasta ja taloudesta;
- 2) voi käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrättyissä asioissa;
- 3) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

Vastuualuejohtaja nimittää johtavalle sovitteluohjaajalle varahenkilön sovittelutoimiston organisaatiosta.

5.2.1.2 Sote-keskuspalvelut, Terveyspalvelut, vastuuyksikön päällikkö ja muu keskeinen organisaatio

Kutakin vastuuyksikköä johtaa virkasuhteinen vastuuyksikön päällikkö, joka toimii vastuualuejohtajan suorassa alaisuudessa. Hallintosäännön mukaisten tehtäviensä lisäksi vastuuyksikön päällikkö:

- 1) toimii alaisekseen osoitetun sote-keskuksiensa ~~ylilääkärin ja hoitotyön päällikön ja muiden~~ suorien alaistensa esihenkilönä sekä sote-keskuksissaan integraatiosta vastaavana työparina sosiaalityön vastuuyksikön päällikön, ylilääkärin ja hoitotyön päällikön kanssa;
 - a. huolehtii omalta osaltaan terveyspalvelujen, hoitotyön ja sosiaalityön suunnittelusta, kehittämisestä ja osaamisen johtamisesta moniammatillista integraatiota sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialueiden yhteistyötä edistäen;
- 2) voi käyttää alaisilleen kuuluvaa päätösvaltaa pätevyytensä rajoissa;
- 3) päättää vastuuyksikössään terveydenhuollon erityislainsäädännön (ml. tartuntatautilaki) mukaan vastuulliselle lääkärille kuuluvista ja/tai yksilön tahdosta riippumattomista asioista ja/tai ao. päätöksenteon delegoinnista ao. lain sallimissa rajoissa muille virkasuhteisille lääkäreille²;
- 4) vastaa omavalvonnasta sekä asiakas- ja potilasturvallisuudesta vastuuyksikössään;
- 5) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa aluehallituksen hyväksymissä ohjeissa, toimenkuvassaan tai alla määrätyissä asioissa;
 - a. päättää vastuuyksikössään yksilöä koskevaan tietopyyntöön vastaamisesta ja yksilöä koskevista luovutettavista potilas-/asiakastiedoista;
 - b. päättää vastuuyksikön (terveyden -ja sairaanhoito/kuntoutus) alaan kuuluvan yksilöllisen ostopalvelun, maksusitoumuksen tai palvelusetelin myöntämisestä vastuuyksikössään;
- 6) valmistelee päätöksentekoa varten vastuuyksikkönsä osalta vaatimukset, lausunnot tai vastaukset tuomioistuimille tai muille viranomaisille;
- 7) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

Vastuualuejohtaja nimittää vastuuyksikön päälliköille varahenkilön ao. vastuualueen organisaatiosta.

Vastuuyksikön vastaava lääkäri on sote-keskuksiensa tartuntataudeista sekä rokotuksista vastaava lääkäri, ja tässä ominaisuudessa nimittää alueelliset tartuntataudeista vastaavat lääkärit (lain edellyttämä riittävä määrä) sote-keskusten henkilöstöön kuuluvista virkasuhteisista lääkäreistä.

Vastuuyksikön päällikön tehtävät voidaan järjestää myös siten, että yhdellä viranhaltijalla on vastuullaan useampi kuin yksi vastuuyksikkö.

5.2.1.2.1 Sote-keskuspalvelut, ylilääkäri

Sote-keskuspalveluiden vastuualueelle (terveyspalveluiden vastuuyksiköihin) nimitetään tarpeellinen määrä ylilääkäreitä, joista kukin toimii ~~esihenkilökseen osoitetun terveyspalveluiden vastuuyksikön päällikön suorassa alaisuudessa~~ ~~sote-keskuspalveluiden vastuualuejohtajan suorassa alaisuudessa~~.

Ylilääkäri

- 1) toimii integraatiosta vastaavana työparina vastuuyksiköiden päälliköiden ja hoitotyön päälliköiden kanssa sote-keskuksiensa terveyspalvelujen (lääkärityön) suunnittelussa toteutuksessa ja ohjauksessa;
- 2) vastaa vastuuyksikköjensä toiminnan lääketieteellisestä tarkoituksenmukaisuudesta vastuuyksikössään ja niissä työskentelevien lääkäreiden lääketieteellisestä ohjauksesta;

² Mikäli vastuuyksikön päällikkö ei ole laillistettu lääkäri, nämä vastuuyksikön vastaavan lääkärin tehtävät kuuluvat suoraan vastuuyksikön ylilääkärille.

- a. huolehtii omalta osaltaan terveystalvelujen, hoitotyön ja sosiaalityön suunnittelusta, kehittämisestä ja osaamisen johtamisesta moniammatillista integraatiota sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialueiden yhteistyötä edistäen;
- 3) huolehtii terveystalvelujen (lääkärityön) yhteistyön edellytyksistä muiden toimi- ja vastuualueiden kanssa;
- 4) huolehtii terveystalvelujen (lääkärityön) osalta sote-keskuksiensa työhyvinvoinnista, hoitotyön kehittämisestä ja tarkoituksenmukaisuudesta;
- 5) toimii esihenkilönä sote-keskuksiensa lääkäreille ja muulle alaiseeseen osoitetulle henkilöstölleen;
- 6) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Vastuualuejohtaja nimittää ylilääkärille varahenkilön.

Ylilääkärin tehtävät voidaan järjestää myös siten, että yhdellä viranhaltijalla on vastuullaan useampi kuin yksi terveystalveluiden vastuuyksikkö. Ylilääkärin tehtävä voidaan myös yhdistää vastuuksikön päällikön tehtävään.

5.2.1.2.2 Sote-keskuspalvelut, hoitotyön päällikkö

Sote-keskuspalveluiden vastuualueelle (terveystalveluiden vastuuksiköihin) nimitetään tarpeellinen määrä hoitotyön päällikköjä, joista kukin toimii ~~esihenkilöksi~~~~—osoitetun terveystalveluiden vastuuksikönpäällikön—suorassa—alaisuudessa.~~ sote-keskuspalveluiden vastuualuejohtajan suorassa alaisuudessa.

Hoitotyön päällikkö

- 1) toimii integraatiosta vastaavana työparina vastuuksiköiden päälliköiden ja ylilääkärien kanssa sotekeskuksiensa hoitotyön suunnittelussa toteutuksessa ja ohjauksessa;
 - a. huolehtii omalta osaltaan terveystalvelujen, hoitotyön ja sosiaalityön suunnittelusta, kehittämisestä ja osaamisen johtamisesta moniammatillista integraatiota sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialueiden yhteistyötä edistäen;
- 2) huolehtii hoitotyön yhteistyön edellytyksistä muiden toimi- ja vastuualueiden kanssa;
- 3) huolehtii hoitotyön osalta sote-keskuksiensa työhyvinvoinnista, hoitotyön kehittämisestä ja tarkoituksenmukaisuudesta;
- 4) toimii esihenkilönä sote-keskuksiensa osastonhoitajille ja kuntouksen osastonhoitajille/-esihenkilöille ja muulle henkilöstölleen;
- 5) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Vastuualuejohtaja nimittää hoitotyön päällikölle varahenkilön.

Hoitotyön päällikön tehtävät voidaan järjestää myös siten, että yhdellä viranhaltijalla on vastuullaan useampi kuin yhden terveystalvelun vastuuksikön hoitotyö.

5.2.1.2.3 Terveystalvelut, osastonhoitaja, kuntoutusosastonhoitaja tai muu esihenkilö

Toimialueen vastuuksiköihin voidaan nimittää hoitotyön päällikön alaisuuteen, osastonhoitajia, kuntoutusosastonhoitajia tai muita esihenkilöitä virkoihin noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuviissa.

Virkasuhteinen osastonhoitaja, tai kuntoutusosastonhoitaja tai muu esihenkilö myös

- 1) huolehtii hoitotyön osalta moniammatillisen yhteistyön edellytyksistä toimipaikoillaan;

- 2) toimii esihenkilönä toimipaikkansa/osastonsa muille hoitajille ja kuntoutuksen henkilöstölle;
- 3) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määritetyissä asioissa;
 - a. voi päättää vastuuyksikön (terveyden -ja sairaanhoito) alaan kuuluvan yksilöllisen ostopalvelun, maksusitoumuksen tai palvelusetelin myöntämisestä toimipaikallaan;
- 4) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Vastuuyksikön päällikkö nimittää varanhenkilöt tässä kohdassa mainituille alaisilleen.

5.2.2. Sote-keskuspalvelut, koulutusylilääkäri ja muut tukipalvelut

Terveyspalveluiden vastuualueelle nimitetään virkaan koulutusylilääkäri, joka toimii vastuualuejohtajan alaisuudessa.

Koulutusylilääkäri

- 1) vastaa toimialueen lääkärihenkilöstön koulutuksesta ja toimipaikka- sekä täydennyskoulutuksen tarkoituksenmukaisuudesta;
- 2) valmistelee kehittämishankkeita ja huolehtii niiden toteutuksesta vastuualuejohtajan, vastuuyksikön päälliköiden ja ylilääkärien kanssa;
- 3) vastaa yliopistoyhteistyöstä vastuualueella toteutettavan lääkärikoulutuksen ja tutkimuksen osalta yhteistyössä TKIO-vastuuyksikön kanssa;
- 4) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Vastuualuejohtaja nimittää koulutusylilääkärille varahenkilön.

5.2.3 Vammaispalveluiden vastuualuealuejohtaja

Vastuualuetta johtaa virkasuhteinen vastuualuejohtaja, joka toimii toimialuejohtajan suorassa alaisuudessa. Hallintosäännön mukaisten tehtäviensä lisäksi vastuualuejohtaja:

- 1) toimii vastuualueensa vastuuyksiköiden päälliköiden esihenkilönä;
- 2) voi käyttää alaisilleen kuuluvaa päätösvaltaa pätevyytensä rajoissa;
- 3) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa aluehallituksen hyväksymissä ohjeissa, toimenkuvassaan tai alla määritetyissä asioissa;
 - a. tekee vastuualuettaan koskevan vaatimuksen, antaa vastauksen (ml. vastaukset muistutuksiin ja kanteluihin), lausunnon tai selityksen tuomioistuimelle tai muulle viranomaiselle tai muulle taholle, mikäli asia ei kuulu asiaa käsittelevälle toiselle viranhaltijalle;
- 4) valmistelee päätöksentekoa varten vastuualueensa osalta (muut) vaatimukset, lausunnot tai vastaukset tuomioistuimille ja muille viranomaisille;
- 5) päättää vastuualueellaan tutkimusta tai tietojen luovutusta koskevan luvan myöntämisestä;
- 6) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Toimialuejohtaja nimittää vastuualuejohtajalle varahenkilön ao. vastuualueen organisaatiosta.

5.2.3.1 Vammaispalveluiden sosiaalityön ja vaativan tuen palvelut, vastuuyksikön päällikkö

Kutakin toimialueen vastuuyksikköä johtaa virkasuhteinen vastuuyksikön päällikkö, joka toimii vastuualuejohtajan suorassa alaisuudessa, ja jolle kuuluvat hallintosäännön mukaiset vastuuyksikön päällikön tehtävät ao. vastuuyksikköä koskien. Hallintosäännön mukaisten tehtävien lisäksi vastuuyksikön päällikkö:

- 1) toimii esihenkilönä kohdissa 5.2.3.1.1 tarkoitetuille vastuuyksikössään toimiville viranhaltijoille ja muille suorille alaisilleen;
- 2) voi käyttää alaisilleen kuuluvaa päätösvaltaa pätevyytensä rajoissa;
- 3) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa aluehallituksen hyväksymissä ohjeissa, toimenkuvassaan tai alla määrätyissä asioissa;
 - a. päättää vastuuyksikköään koskevista yksilöllisistä sosiaalihuoltolain mukaisista (puite)sopimuksista;
 - b. antaa lausunnon tai selityksen yksilöasioissa (vastuuyksikköään koskien);
 - c. päättää vastuuyksikössään yksilöä koskevaan tietopyyntöön vastaamisesta ja yksilöä koskevista luovutettavista (sosiaalihuollon) asiakastiedoista;
- 4) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

5.2.3.1.1 Vammaispalvelujen sosiaalityön ja vaativan tuen palvelut, johtava sosiaalityöntekijä tai/ja johtava ohjaaja

Vastuuyksikköön nimitetään tarpeen mukainen määrä johtavia sosiaalityöntekijöitä ja johtavia ohjaajia virkoihin.

Virkasuhteinen johtava sosiaalityöntekijä tai johtava ohjaaja päättää vastuualueelle osoitettuun järjestämistehtävään sovellettavan erityislainsäädännön mukaan johtavalle sosiaalityöntekijälle kuuluvista asioista omassa vastuuyksikössään, kuten

- 1) päättää vastuuyksikössään sosiaalihuollon erityislainsäädännön mukaan johtavalle (vastuulliselle) viranhaltijalle kuuluvista ja/tai yksilön tahdosta riippumattomista asioista, ja/tai ao. päätöksenteon delegoinnista lain sallimissa rajoissa muille sosiaalialan viranhaltijoille;
- 2) toimii esihenkilönä alaisikseen erikseen osoitetuille henkilöille (sosiaalityöntekijät ja/tai sosiaaliohjaajat ja muut);
- 3) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
- 4) voi käyttää alaisilleen kuuluvaa päätösvaltaa pätevyytensä rajoissa;
- 5) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Tehtävien jakautumisesta usean viranhaltijan kesken eri toimintoihin vastuuyksikön sisällä määrätään toimenkuvissa erikseen.

5.2.3.1.2 Vammaispalvelujen sosiaalityön ja vaativan tuen palvelut, sosiaalityöntekijä

Vastuuyksikköön voidaan nimittää sosiaalityöntekijöitä virkoihin noudattaen kohtaa 5.3 (tarveharkinta).

Virkasuhteinen sosiaalityöntekijä päättää vastuualueelle osoitettuun järjestämistehtävään sovellettavan erityislainsäädännön mukaan sosiaalityöntekijälle kuuluvista asioista omassa vastuuyksikössään, kuten

- 1) päättää sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista ja tukitoimenpiteistä;
- 2) päättää vammaispalveluiden sekä kehitysvammahuollon (erityishuolto) mukaisista palveluista ja tukitoimenpiteistä;
- 3) päättää kehitysvammaiselle tehtävistä rajoitustoimenpiteistä;
- 4) käyttää vastuuyksikön päällikön tai johtavan sosiaalityöntekijän päätösvaltaa näiden hänelle delegoimissa asioissa ammattipätevyytensä puitteissa;
- 5) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;

- a. valmistelee vastuuyksikön päällikölle tai johtavalle sosiaalityöntekijälle lausunnon tai selityksen yksilö- ja perheasioissa;
 - b. päättää yksilöllisistä perhehoitosopimuksista, laitoshoidon sopimuksista sekä asumispalvelupäätöksistä vastuuyksikössään;
 - c. päättää sosiaalihuollon tai vammaispalveluiden alaan kuuluvan palvelusetelin myöntämisestä vastuuyksikössään;
- 6) toimii erityistä tukeva vaativien asiakkaiden sosiaalityöntekijänä;
- 7) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Tehtävien jakautumisesta usean viranhaltijan kesken eri toimintoihin vastuuyksikön sisällä määrätään toimenkuvissa erikseen.

5.2.3.1.3 Vammaispalvelujen sosiaalityön ja vaativan tuen palvelut, sosiaaliohjaaja

Vastuuyksikköön voidaan nimittää sosiaaliohjaajia virkoihin noudattaen kohtaa 5.3 (tarveharkinta). Sosiaaliohjaaja toimii johtavan sosiaalityöntekijän suorassa alaisuudessa.

Virkasuhteinen sosiaaliohjaaja päättää vastuualueelle osoitettuun järjestämistehtävään sovellettavan erityislainsäädännön mukaan sosiaaliohjaajalle kuuluvista asioista omassa vastuuyksikössään, kuten

- 1) päättää sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista ja tukitoimenpiteistä ammattipätevyytensä puitteissa;
- 2) päättää vammaispalveluiden sekä kehitysvammahuollon (erityishuolto) mukaisista palveluista ja tukitoimenpiteistä ammattipätevyytensä puitteissa;

Virkasuhteinen sosiaaliohjaaja tai muu esihenkilö myös

- 1) käyttää vastuuyksikön päällikön tai johtavan sosiaalityöntekijän päätösvaltaa näiden hänelle delegoimissa asioissa ammattipätevyytensä puitteissa;
- 2) voi käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
 - a. voi päättää sosiaalihuollon alaan kuuluvan palvelusetelin myöntämisestä
- 3) suorittaa muut esihenkilönsä antamat työtehtävät.

Tehtävien jakautumisesta usean viranhaltijan kesken eri toimintoihin vastuuyksikön sisällä määrätään toimenkuvissa erikseen.

5.2.3.1.4 Vammaispalvelujen sosiaalityön ja vaativan tuen palvelut, muu esihenkilö

Vastuuyksikköön voidaan nimittää johtavan ohjaajan/johtavan sosiaalityöntekijän alaisuuteen toiminne/toimipistekohtaisia esihenkilöitä virkoihin noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuvissa.

Virkasuhteinen esihenkilö myös

- 1) käyttää johtavan ohjaajan tai johtavan sosiaalityöntekijän päätösvaltaa näiden hänelle delegoimissa asioissa ammattipätevyytensä puitteissa;
- 2) voi päättää;
 - a. lain mukaisista rajoittamistoimista yksilöä (asiakasta) koskien.
- 3) voi käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;

- 4) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

5.2.3.2 Vammaispalveluiden asumisen ja päiväaikaisen toiminnan palvelut, vastuuyksikön päällikkö ja muu vastuualueen keskeinen virkaorganisaatio

Vastuuyksikköä johtaa virkasuhteinen vastuuyksikön päällikkö, joka toimii vastuualuejohtajan suorassa alaisuudessa, ja jolle kuuluvat hallintosäännön mukaiset vastuuyksikön päällikön tehtävät ao. vastuuyksikköä koskien. Hallintosäännön mukaisten tehtävien lisäksi vastuuyksikön päällikkö:

- 1) toimii esihenkilönä kohdissa 5.2.3.2.1 tarkoitetuille vastuuyksikössään toimiville johtaville ohjaajille ja muille suorille alaisilleen;
- 2) voi käyttää alaisilleen kuuluvaa päätösvaltaa pätevyytensä rajoissa;
- 3) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa aluehallituksen hyväksymissä ohjeissa, toimenkuvassaan tai alla määrätyissä asioissa;
 - a. antaa lausunnon tai selityksen yksilö- ja/tai perheasioissa (vastuuyksikköään koskien);
- 4) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Vastuualuejohtaja nimittää vastuuyksikön päällikölle varahenkilön ao. organisaatiosta.

Vastuuyksikön päällikön tehtävät voidaan järjestää myös siten, että yhdellä viranhaltijalla on vastuullaan useampi kuin yksi vastuuyksikkö.

5.2.3.2.1 Vammaispalvelujen asumisen ja päiväaikaisen toiminnan palvelut, johtava ohjaaja

Vastuuyksikköön nimitetään virkoihin tarpeen mukainen määrä johtavia ohjaajia, jotka toimivat vastuuyksikön päällikön suorassa alaisuudessa.

Virkasuhteinen johtava ohjaaja vastuuyksikössään

- 1) toimii esihenkilönä alaisikseen erikseen osoitetuille henkilöille (toimipisteiden / toimintojen esihenkilöt);
- 2) päättää vastuuyksikössään sosiaalihuollon erityislainsäädännön mukaan johtavalle (vastuulliselle) viranhaltijalle kuuluvista ja/tai yksilön tahdosta riippumattomista asioista, ja/tai ao. päätöksenteon delegoinnista lain sallimissa rajoissa muille sosiaalialan viranhaltijoille;
- 3) päättää kehitysvammaiselle tehtävistä rajoitustoimenpiteistä;
- 4) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
 - a. päättää yksilöllisistä perhehoitosopimuksista, laitoshoidon sopimuksista sekä asumispalvelupäätöksistä vastuuyksikössään;
 - b. voi tehdä vastuuyksikköään koskevia hankintapäätöksiä 15.000 euroon asti/hankinta;
 - c. tekee avotyösopimukset (sijoitettu työtoiminta) asiakkaita koskien yritysten tms. kanssa;
- 5) voi antaa lausunnon tai selityksen yksilöasioissa (asiakkaasta); 6) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Tehtävien jakautumisesta usean viranhaltijan kesken eri toimintoihin vastuuyksikön sisällä määrätään toimenkuville erikseen.

5.2.3.2.2 Vammaisten asumisen ja päiväaikaisen toiminnan palvelut, toimipisteen / toiminnon esihenkilö

Toimialueen vastuuyksiköihin voidaan nimittää johtavien ohjaajien alaisuuteen toimipistekohtaisia esihenkilöitä virkoihin noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuville.

Virkasuhteinen esihenkilö myös

- 1) käyttää johtavan ohjaajan päätösvaltaa näiden hänelle delegoimissa asioissa;
- 2) toimii esihenkilönä toimipisteessään/toiminnossaan työskentelevälle henkilökunnalle;
- 3) voi päättää;
 - a. lain mukaisista rajoittamistoimista yksilöä (asukasta) koskien;
- 4) voi käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrättyissä asioissa;
- 5) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

5.2.4 Mielenterveystyö- ja päihdepalvelut; vastuualuealuejohtaja

Vastuualuetta johtaa virkasuhteinen vastuualuejohtaja, joka toimii toimialuejohtajan suorassa alaisuudessa. Hallintosäännön mukaisten tehtäviensä lisäksi vastuualuejohtaja:

- 1) toimii vastuualueensa vastuuyksiköiden päälliköiden esihenkilönä;
- 2) voi käyttää alaisilleen kuuluvaa päätösvaltaa pätevyytensä rajoissa;
- 3) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa aluehallituksen hyväksymissä ohjeissa, toimenkuvassaan tai alla määrättyissä asioissa;
 - a. tekee vastuualuettaan koskevan vaatimuksen, antaa vastauksen (ml. vastaukset muistutuksiin ja kanteluihin), lausunnon tai selityksen tuomioistuimelle tai muulle viranomaiselle tai muulle taholle, mikäli asia ei kuulu asiaa käsittelevälle toiselle viranhaltijalle;
- 4) valmistelee päätöksentekoa varten vastuualueensa osalta (muut) vaatimukset, lausunnot tai vastaukset tuomioistuimille ja muille viranomaisille;
- 5) päättää vastuualueellaan tutkimusta tai tietojen luovutusta koskevan luvan myöntämisestä;
- 6) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

5.2.4.1 Mielenterveys- ja päihdepalvelut, vastuuyksiköiden päälliköt ja muu vastuualueen keskeinen virkaorganisaatio

Kutakin toimialueen vastuuyksikköä johtaa virkasuhteinen vastuuyksikön päällikkö, joka toimii vastuualuejohtajan suorassa alaisuudessa, ja jolle kuuluvat hallintosäännön mukaiset vastuuyksikön päällikön tehtävät ao. vastuuyksikköä koskien. Hallintosäännön mukaisten tehtävien lisäksi vastuuyksikön päällikkö:

- 1) toimii esihenkilönä kohdassa 5.3.6.1.1 tarkoitetuille vastuuyksikössään toimiville esihenkilöille;
- 2) voi käyttää alaisilleen kuuluvaa päätösvaltaa pätevyytensä rajoissa;
- 3) päättää vastuuyksikössään sosiaalihuollon erityislainsäädännön mukaan johtavalle (vastuulliselle) viranhaltijalle kuuluvista yksilön tahdosta riippumattomista asioista, ja/tai ao. päätöksenteon delegoinnista lain sallimissa rajoissa muille sosiaalialan viranhaltijoille;
- 4) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa aluehallituksen hyväksymissä ohjeissa, toimenkuvassaan tai alla määrättyissä asioissa;
 - a. antaa lausunnon tai selityksen yksilö- ja/tai perheasioissa (vastuuyksikköään koskien) 5) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Vastuualuejohtaja nimittää vastuuyksiköiden päälliköille varahenkilöt ao. organisaatiosta.

Vastuuyksikön päällikön tehtävät voidaan järjestää myös siten, että yhdellä viranhaltijalla on vastuullaan useampi kuin yksi vastuuyksikkö.

5.2.4.1.1 Mielenterveys- ja päihdepalvelut, toimintojen (tai toimipisteiden) esihenkilöt

Toimialueen vastuuyksikköjen voidaan nimittää vastuuyksikön päällikön alaisuuteen toiminto- tai toimipistekohtaisia esihenkilöitä noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta). Toiminnon tai toimipisteen esihenkilö

- 1) vastaa toimintonsa/toimipisteensä toiminnan johtamisesta ja sen tuottamien palvelujen yhteensovittamisesta muiden toimi- ja vastuualueiden tuottamien palvelujen kanssa; 2) huolehtii omavalvonnan toteutumisesta toiminnossaan/toimipisteessään; 3) päättää:
 - a. sosiaalihuoltolain ja päihdehuoltolain mukaisen kuntouttavan päihdehoidon tai palvelusetelin myöntämisestä (vastaanottopalvelujen esihenkilöt)
 - b. sosiaalihuoltolain mukaisen asumispalvelun tai palvelusetelin myöntämisestä mielenterveys- tai päihdesyyn perusteella (asumispalvelujen esihenkilöt)
 - c. päihde- ja mielenterveyskuntoutukseen liittyvän työ- ja päivätoiminnan tai palvelusetelin myöntämisestä (toiminnallisen kuntoutumisen esihenkilöt)
- 4) toimii esihenkilönä kohdissa 5.2.6.1.x tarkoitetuille (toimintonsa) henkilöille ja muille suorille alaisilleen;
- 5) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa aluehallituksen hyväksymissä ohjeissa, toimenkuvassaan tai alla määrätyissä asioissa;
 - a. päättää päihdekuntoutuksen laitospalveluissa perittävästä maksusta, sen alentamisesta tai perimättä jättämisestä (vastaanottopalvelujen esihenkilöt)
 - b. päättää päihdehuollon ostopalvelun tai myöntämisestä (vastaanottopalvelujen esihenkilöt)
 - c. asumispalvelusta perittävästä maksusta, sen alentamisesta tai perimättä jättämisestä (asumispalvelujen esihenkilöt)
 - d. päättää asumisen ostopalvelun myöntämisestä (asumispalveluiden vastuuyksikön esihenkilöt)
 - e. mielenterveys- ja päihdepalveluiden ostopalveluista (toiminnallisen kuntoutumisen esihenkilöt)
 - f. voi tehdä toimintonsa/toimipistettään koskevia hankintapäätöksiä 15.000 euroon asti/hankinta;
- 6) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Yhdellä toiminnon tai toimipisteen esihenkilöllä voi olla vastuullaan yksi tai useampi toiminto tai toimipiste. Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta eri toimintojen tai toimipisteiden kesken määrätään toimenkuvissa.

Vastuuyksikön päällikkö nimittää varahenkilöt toiminto- tai toimipistekohtaisille esihenkilöille.

5.2.4.1.2 Mielenterveys- ja päihdepalvelut, vastaanottopalvelut, vastaava sairaanhoitaja/ohjaaja

Toimialueen vastuuyksiköihin voidaan nimittää toiminto- tai toimipistekohtaisia vastaavia sairaanhoitajia/ohjaajia virkoihin noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuvissa.

Virkasuhteinen vastaava sairaanhoitaja/ohjaaja myös

- 1) käyttää vastuuyksikön päällikön päätösvaltaa tämän hänelle delegoimissa asioissa;
- 2) voi päättää;
 - a. sosiaalihuoltolain ja päihdehuoltolain mukaisen kuntouttavan päihdehoidon myöntämisestä
- 3) voi käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
 - a. voi päättää päihdehuollon ostopalvelun myöntämisestä
 - b. voi päättää sosiaalisesta kuntoutuksesta, tukisuhdetoiminnasta ja vertaistuesta
- 4) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

5.2.4.1.3 Mielenterveys- ja päihdepalvelut, asumispalvelut, vastaava sairaanhoitaja/ohjaaja

Toimialueen vastuuyksiköihin voidaan nimittää toiminto- tai toimipistekohtaisia vastaavia sairaanhoitajia/ohjaajia virkoihin noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuviissa.

Virkasuhteinen vastaava sairaanhoitaja/ohjaaja myös

- 1) käyttää vastuuyksikön päällikön päätösvaltaa tämän hänelle delegoimissa asioissa;
- 2) voi päättää;
 - a. sosiaalihuoltolain mukaisen asumispalvelun myöntämisestä mielenterveys- tai päihdesyyn perusteella
- 3) voi käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
 - a. voi päättää sosiaalisesta kuntoutuksesta, tukisuhdetoiminnasta ja vertaistuesta 4) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

5.2.4.1.4 Mielenterveys- ja päihdepalvelut, toiminnallisen kuntoutumisen palvelut, vastaava ohjaaja

Toimialueen vastuuyksiköihin voidaan nimittää toiminto- tai toimipistekohtaisia vastaavia ohjaajia virkoihin noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuviissa.

Virkasuhteinen vastaava ohjaaja myös

- 1) käyttää vastuuyksikön päällikön päätösvaltaa tämän hänelle delegoimissa asioissa;
- 2) voi päättää;
 - a. päihde- ja mielenterveyskuntoutukseen liittyvän työ- ja päivätoiminnan myöntämisestä
- 3) voi käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
 - a. voi päättää sosiaalisesta kuntoutuksesta, tukisuhdetoiminnasta ja vertaistuesta
- 4) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

5.2.4.1.5 Mielenterveys- ja päihdepalvelut, vastaanottopalvelut, sosiaalityöntekijä/johtava työntekijä

Kuhunkin vastuuyksikköön nimitetään vähintään yksi sosiaalityöntekijä virkaan (vähimmäisvaatimus).

Virkasuhteinen sosiaalityöntekijä päättää vastuualueelle osoitettuun järjestämistehtävään sovellettavan erityislainsäädännön mukaan sosiaalityöntekijälle kuuluvista asioista omassa vastuuyksikössään, kuten

- 1) sosiaalihuoltolain ja päihdehuoltolain mukaisen kuntouttavan päihdehoidon myöntämisestä
- 2) sosiaalityön myöntämisestä

Virkasuhteinen sosiaalityöntekijä myös

- 8) käyttää vastuuyksikön päällikön päätösvaltaa näiden hänelle delegoimissa asioissa;
- 9) toimii esihenkilönä alaisikseen erikseen osoitetuille henkilöille (johtava työntekijä);
- 10) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
 - a. päättää päihdehuollon ostopalvelun tai palvelusetelin myöntämisestä
 - b. päättää sosiaalisesta kuntoutuksesta, tukisuhdetoiminnasta ja vertaistuesta

11) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Tehtävien jakautumisesta usean viranhaltijan ja vastuuyksikön kesken määrätään toimenkuvin erikseen.

5.2.4.1.6 Mielenterveys- ja päihdepalvelut, asumispalvelut, sosiaalityöntekijä / johtava työntekijä Kuhunkin vastuuyksikköön nimitetään vähintään yksi sosiaalityöntekijä virkaan (vähimmäisvaatimus).

Virkasuhteinen sosiaalityöntekijä päättää vastuualueelle osoitettuun järjestämistehtävään sovellettavan erityislainsäädännön mukaan sosiaalityöntekijälle kuuluvista asioista omassa vastuuyksikössään, kuten

- 1) sosiaalihuoltolain mukaisen asumispalvelun myöntämisestä mielenterveys- tai päihdesyyn perusteella
- 2) sosiaalityön myöntämisestä

Virkasuhteinen sosiaalityöntekijä myös

- 1) käyttää vastuuyksikön päällikön päätösvaltaa näiden hänelle delegoimissa asioissa;
- 2) toimii esihenkilönä alaisikseen erikseen osoitetuille henkilöille (johtava työntekijä);
- 3) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
 - a. päättää sosiaalisesta kuntoutuksesta, tukisuhdetoiminnasta ja vertaistuesta
- 4) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Tehtävien jakautumisesta usean viranhaltijan ja vastuuyksikön kesken määrätään toimenkuvin erikseen.

5.2.4.1.7 Mielenterveys- ja päihdepalvelut, toiminnallisen kuntoutumisen palvelut, sosiaalityöntekijä /johtavat työntekijä

Kuhunkin vastuuyksikköön nimitetään tarvittaessa sosiaalityöntekijä virkaan.

Virkasuhteinen sosiaalityöntekijä päättää vastuualueelle osoitettuun järjestämistehtävään sovellettavan erityislainsäädännön mukaan sosiaalityöntekijälle kuuluvista asioista omassa vastuuyksikössään, kuten

- 1) sosiaalityön myöntämisestä

Virkasuhteinen sosiaalityöntekijä myös

- 1) käyttää vastuuyksikön päällikön päätösvaltaa näiden hänelle delegoimissa asioissa;
- 2) toimii esihenkilönä alaisikseen erikseen osoitetuille henkilöille (johtava työntekijä);
- 3) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
 - a. päättää sosiaalisesta kuntoutuksesta, tukisuhdetoiminnasta ja vertaistuesta
- 4) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Tehtävien jakautumisesta usean viranhaltijan ja vastuuyksikön kesken määrätään toimenkuvin erikseen.

5.2.4.1.8 Mielenterveys- ja päihdepalvelut, vastaanottopalvelut, sosiaaliohjaaja/ohjaaja

Toimialueen vastuuyksiköihin voidaan nimittää toiminto- tai toimipistekohtaisia sosiaaliohjaajia/ohjaajia noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuvin.

sosiaaliohjaaja/ohjaaja myös

- 1) käyttää vastuuyksikön päällikön päätösvaltaa tämän hänelle delegoimissa asioissa;
- 2) voi päättää;

- a. sosiaaliohjauksesta
- 3) voi käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
 - a. voi päättää sosiaalisesta kuntoutuksesta, tukisuhdetoiminnasta ja vertaistuesta
 - b. voi päättää muita kuin ostopalveluita koskevan sosiaalihuoltolain ja päihdehuoltolain mukaisen kuntouttavan päihdehoidon myöntämisestä
- 4) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

5.2.4.1.9 Mielenterveys- ja päihdepalvelut, asumispalvelut, sosiaaliohjaaja/ohjaaja

Toimialueen vastuuyksiköihin voidaan nimittää toiminto- tai toimipistekohtaisia sosiaaliohjaajia/ohjaajia noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuissa. sosiaaliohjaaja/ohjaaja myös

- 1) käyttää vastuuyksikön päällikön päätösvaltaa tämän hänelle delegoimissa asioissa;
- 2) voi päättää;
 - a. sosiaaliohjauksesta
- 3) voi käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
 - a. voi päättää sosiaalisesta kuntoutuksesta, tukisuhdetoiminnasta ja vertaistuesta;
 - b. voi päättää sosiaalihuoltolain mukaisen asumispalvelun myöntämisestä mielenterveys- tai päihdesyyn perusteella (vain asumisen asiakasohjausyksikön sosiaaliohjaajat);
- 4) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

5.2.4.1.10 Mielenterveys- ja päihdepalvelut, toiminnallisen kuntoutumisen palvelut sosiaaliohjaaja/ohjaaja

Toimialueen vastuuyksiköihin voidaan nimittää toiminto- tai toimipistekohtaisia sosiaaliohjaajia/ohjaajia noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuissa. sosiaaliohjaaja/ohjaaja myös

- 1) käyttää vastuuyksikön päällikön päätösvaltaa tämän hänelle delegoimissa asioissa;
- 2) voi päättää;
 - a. sosiaaliohjauksesta
- 3) voi käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
 - a. voi päättää sosiaalisesta kuntoutuksesta, tukisuhdetoiminnasta ja vertaistuesta
 - b. voi päättää päihde- ja mielenterveyskuntoutukseen liittyvän työ- ja päivätoiminnan myöntämisestä
- 4) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

5.2.4.1.11 Mielenterveys- ja päihdepalvelut, vastaanottopalvelut, sairaanhoitaja

Toimialueen vastuuyksiköihin voidaan nimittää toiminto- tai toimipistekohtaisia sairaanhoitajia noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuissa.

Sairaanhoitaja myös

- 1) käyttää vastuuyksikön päällikön päätösvaltaa tämän hänelle delegoimissa asioissa;
- 2) voi käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
 - a. voi päättää sosiaalisesta kuntoutuksesta, tukisuhdetoiminnasta ja vertaistuesta
- 3) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

5.2.4.1.12 Mielenterveys- ja päihdepalvelut, asumispalvelut, sairaanhoitaja

Toimialueen vastuuyksiköihin voidaan nimittää toiminto- tai toimipistekohtaisia sairaanhoitajia noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuviissa.

Sairaanhoitaja myös

- 1) käyttää vastuuyksikön päällikön päätösvaltaa tämän hänelle delegoimissa asioissa;
- 2) voi käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegoimaa päätösvaltaa alla luetelluissa tai toimenkuvassaan erikseen määrätyissä asioissa;
 - a. voi päättää sosiaalihuoltolain mukaisen asumispalvelun myöntämisestä mielenterveys- tai päihdesyyn perusteella
- 3) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

5.2.4.1.13 Kaikki vastuualueet, toimistosihteeri

Toimialueen vastuuyksiköihin voidaan nimittää toimistosihteereitä virkoihin noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään toimenkuviissa.

Virkasuhteinen toimistosihteeri voi myös vastuualuejohtajan erikseen antaman määräyksen mukaan

- 1) tehdä asiakasmaksupäätöksiä;
- 2) päättää välitystilin/yksityisvarojen käytöstä;
- 3) tehdä päätöksiä täydentävästä toimeentulotuesta (mm. hautausavustus, yms.); sekä aina
- 4) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

5.3 Tehtävät ja toimenkuvat, toimivalta henkilöstöasioissa

Viroista ja työsuhteista, niiden perustamisesta sekä toimenkuvista (organisaatio) toimialueella ja sen kullakin vastuualueella päätetään hyväksytyn talousarvion ja käyttösuunnitelman, hallintosäännön ja alla olevan taulukon mukaisesti.

Virkaan tai työhön ottamisesta ja muista ao. palvelussuhteeseen liittyvistä asioista (ml. matkustaminen ja matkalaskut) päättää siihen alla olevan taulukon mukaan oikeutettu esihenkilö. Avoimen viran taikka työsuhteen täyttämiseen ei kuitenkaan tule ryhtyä ilman siihen varattua määrärahaa taikka hyväksytysti sisältä ao. tarkoitukseen toimialuejohtajan päätöksellä siirrettyä määrärahaa.

Virkaan taikka työsuhteeseen nimittämistä esittävän esihenkilön vastuulla on ko. toimenkuvan sekä palvelussuhteen ehtojen määrittely hyvinvointialuetta koskevan lainsäädännön, virka- taikka työehtosopimuksen sekä mahdollisten paikallisten sopimusten mukaisesti sekä suorien alaistensa reilu, vastuullinen ja yhdenmukainen työjohto ja työhyvinvointi. Välitön työturvallisuusvastuu työpaikalla on kuitenkin aina ao. toimipisteen esihenkilöllä. Työjohto sisältää vastuun mahdollisten työvuorolistojen

laatimisesta, työnjohdollisten määräysten antamisesta, annettujen työtehtävien valvonnasta sekä muista oman esimiehen antamista tehtävistä.

Henkilöltä tulee edellyttää henkilöllisyyden todentamista virka- tai työsopimuksen laatimiseksi virallisella henkilötodistuksella (voimassa oleva passi tai henkilökortti tai vastaava ulkomainen asiakirja). Lisäksi henkilöltä voidaan laissa säädetyin edellytyksin edellyttää lääkärintarkastusta, huumausainetestä tai rikostausta/rekisteriotetta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattipätevyyden todentamista asianmukaisesta sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä (Terhikki/Suosikki). Henkilöltä voidaan edellyttää myös lupaa asianmukaisen turvallisuusselvityksen tekemiseen palvelussuhteen ehtona tai sen aikana tehtävien niin edellyttäessä.

Konsernipalveluiden toimialueella toimiva henkilöstöpalveluiden vastuualue tuottaa henkilöstöhallinnon asiantuntijapalveluita toimialueille ja voi antaa tarvittaessa ohjeita palvelussuhteiden ehtojen yhdenmukaistamiseksi tai harmonisoimiseksi hyvinvointialueella. Annetuista harmonisointiohjeista voidaan poiketa vain toimialuejohtajan luvalla.

Virka tai työsuhde toimialueella	Päätöksentekijä
Vakituiset virat sekä määräaikaiset virat; perustaminen, toimenkuva	Aluehallitus, ellei perustamispäätösvaltaa ole delegoitu hyvinvointialuejohtajalle
Vakituiset sekä määräaikaiset työsuhteet; perustaminen, toimenkuva	Toimialuejohtaja, ellei perustamispäätösvaltaa ole delegoitu vastuualuejohtajalle tai vastuuyksikön päällikölle
Olemassa olevat virat; • nimittäminen, • erottaminen • virantoimituksesta pidättäminen sekä • palkka- ja etuisuudet*	Esihenkilön esihenkilö
Toistaiseksi voimassa olevat, olemassa olevat työsuhteet; • nimittäminen, • erottaminen • palkka- ja etuisuudet*	Esihenkilön esihenkilö
Määräaikaiset virka- tai työsuhteet sekä sijaisuudet; • nimittäminen, • erottaminen • palkka- ja etuisuudet*	Esihenkilön esihenkilö
Olemassa olevat virat; • muut palvelussuhdeasiat	[henkilön] Esihenkilö
Toistaiseksi voimassa olevat, olemassa olevat työsuhteet; • muut palvelussuhdeasiat	[henkilön] Esihenkilö
Määräaikaiset virka- tai työsuhteet sekä sijaisuudet; • muut palvelussuhdeasiat	[henkilön] Esihenkilö

Määräaikaiset työsuhteet ja sijaisuudet (ml. viransijaisuudet), vain alle 6kk operatiivinen tai avustava työ; • perustaminen (työsuhteet), ja • kaikki palvelussuhdeasiat*	Ao. vastuuyksikön päällikkö; ja Ylilääkäri (5.2.1.2.1) (vain lääkärihenkilökunnan osalta); ja Osastonhoitaja tai kuntoutusosastonhoitaja (5.2.1.2.3) (vain hoitohenkilöstön osalta); ja Vammaisten asumisen ja päiväaikainen toiminnan johtava ohjaaja tai esihenkilö (5.2.3.2.1) ja (5.2.3.2.2); ja Vammaispalvelujen sosiaalityön ja vaativan tuen palvelut, johtava sosiaalityöntekijä, johtava ohjaaja (5.2.3.1.1.) tai muu esihenkilö ja (5.2.3.1.4) ja Mielenterveys- ja päihdepalvelut, toimintojen (tai toimipisteiden) esihenkilö (5.2.4.1.1)
--	---

*pl. työkokemus- ja ammattialalisät sekä työkokemuslisään oikeuttava palvelusaika, joista päättäminen keskitetty HR-johtajalle/HR-päällikölle.

6. Vastuutahot valmiusasioissa ja riskienhallinnassa

Toimialuejohtaja vastaa siitä, että toimialue osallistuu osaltaan hyvinvointialueen yhteiseen riskinhallintatyöhön sekä ohjeiden, varautumis- ja valmiussuunnitelmien laatimiseen yhteistyössä strategian ja järjestämisen vastuualueen sekä pelastustoimen toimialueen kanssa, sekä riskinhallinnan, valmiuden ja tilannekuvan ylläpitoon ao. ohjeiden ja suunnitelmien mukaisesti. Ohjeita ja suunnitelmia päivitetään ajanmukaisesti valmius- ja varautumisasiakirjojen ohjauksen mukaisesti.

Kukin vastuualueen johtaja vastaa vastuualueensa riskienarvioinnin toteutuksesta sekä riskinhallinta-, varautumis- ja valmiussuunnitelmien päivittämisen koordinoinnista ja suunnitelmien mukaisten toimenpiteiden huomioimisesta hankintojen ja talouden suunnittelussaan sekä niiden toteutuksesta vastuualueellaan.

7. Laskujen hyväksyjät ja asiatarkastajat toimialueella

Laskun tulee perustua hankintapäätöksen perusteella tehtyyn hankintasopimukseen taikka olemassa olevaan sopimukseen perustuvaan tilaukseen tai muuhun transaktioon (esim. toimeksianto asianajajalle tai ns. ”kotiinkutsu”; kilpailutetut toistuvaistuotteet ja -palvelut). Toistuvaisia hankintoja varten hyvinvointialueella voi olla käytössä myös hankintajärjestelmään kytketty automaattinen laskunkäsittely- ja maksujärjestelmä, jossa laskut eivät kierrä hyväksyttäväksi erikseen, vaan jonka toimintaa valvotaan tili- ja tulosvastuullisten toimesta satunnaisotannalla. Laskua, jolle ei ole selvää perustetta, ei saa hyväksyä maksettavaksi.

Toimialueen tilivastuullisia ja tulosvastuullisia viranhaltijoita ovat toimialuejohtaja, vastuualuejohtajat, vastuuyksikköjen päälliköt ja muut erikseen määritellyt vastuulliset viranhaltijat (esim. hankepäällikkö tms.), jos kyseessä on hanke tai projekti, jolla on oma erillishankintuksensa ja itsenäinen talousarvio. Toimialuejohtaja voi hyväksyä koko toimialuetta koskevia laskuja, vastuualuejohtaja vastuualuetta koskevia laskuja ja vastuuyksikön päällikkö vastuuyksikköään koskevia laskuja. Laskujen hyväksyjät voidaan kuitenkin

toimialuejohtajan päätöksellä jakaa vielä tarkemmin yksiköittäin tai kustannuspaikoittain toimi- ja/tai vastuualueen sisällä. Toimialuejohtajan päätöksellä laskujen hyväksymisoikeus voidaan antaa myös vastuuyksikön päällikön nimetyille suorille alaisille, mikäli tämä on työtehtävien järjestämisen kannalta perusteltua.

Hyvinvointialuejohtajalla on itsenäinen pysyvä oikeus hyväksyä tarvittaessa kaikkia toimialueita tai koko hyvinvointialuetta koskevia laskuja. Toimialuejohtajalla ja Sote-johtajalla on kummallakin itsenäinen ja pysyvä oikeus hyväksyä tarvittaessa kaikkia toimialueen toimintaa koskevia laskuja. Lisäksi hyväksyjän sijaiseksi nimetyllä viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus hyväksyä laskuja varsinaisen hyväksyjän ollessa lomalla tai muuten estynyt.

Toimialuejohtaja määrittää/nimeää henkilöt laskujen asiatarastuksen prosessiin toimialueellaan.

Laskujen asiatarastajien on tarkastettava, että laskun tarkoittama tavara, työsuoritus tai muu palvelu on saatu ja on sovitun/tilatun mukainen ennen laskun viemistä järjestelmässä hyväksyntään sekä huolehdittava, että järjestelmään hyväksyttäväksi vietävä (lasku) tosite on muodollisesti ja ajallisesti oikea, tavara, työsuoritus tai muu vastaava palvelu on merkitty vastaanotetuksi, tositteessa on oikea tiliöinti, oikea toimittajätieto sekä oikea arvonlisäverokoodi.

Laskujen hyväksyjänä voi toimia vain 2. kappaleessa tarkoitettu tili- ja tulosvastuullinen henkilö, jonka on laskua hyväksyessään pyydettävä tarvittaessa selvitys laskun perusteesta ja sen oikeellisuudesta sen asiatarastajalta. Hyväksyjä vastaa myös siitä, ettei maksuun käytettävissä olevaa määrärahaa ylitetä.

Kukaan laskunhyväksyntään oikeutettu ei kuitenkaan saa hyväksyä omaan etuuteensa tai oikeuteensa välittömästi liittyvää laskua, vaan sellainen on siirrettävä laskunhyväksyntään oikeutetun esihenkilön tai viimekädessä aluehallituksen hyväksyttäväksi.

Matkalaskujen (matkustaminen työtehtävissä) hyväksymisessä toimitaan kohdan 5.3 mukaisesti.

8. Omavalvonta ja valvontatehtävät

8.1 Omavalvontasuunnitelman laatiminen vastuualuekohtaisesti

Omavalvonta perustuu lakiin ja hallintosäännön ~~kohtaan 84.~~ lukuun 13.

Vastuualueella on vähintään yksi palveluysikkökohtainen omavalvontasuunnitelma. Omavalvontasuunnitelman on täytettävä omavalvontasuunnitelmaa koskevat sovellettavan terveyden- tai sosiaalihuollon omavalvontaa koskevan lainsäädännön määräykset sekä vastattava hyvinvointialueen omavalvontaohjelmaa.

Ellei omavalvontasuunnitelmassa toisin määritetä, omavalvontasuunnitelmassa tarkoitettu palveluysikön vastuuhenkilö on vastuualuejohtaja. Vastuuhenkilöksi voidaan omavalvontasuunnitelmassa osoittaa myös toinen ao. vastuualueen viranhaltija, mikäli tämä on tarkoituksenmukaista ao. vastuualueen tehtävien ja käytännön toiminnan kannalta. Vastuuhenkilö vastaa palveluntuottajien rekisteriin merkittävästä tietosisällöstä ja sen ilmoittamisesta valvontayksikölle ja valvontaviranomaiselle.

Omavalvonnan käytännön toteuttamisesta säädetään tarkemmin hyvinvointialueen omavalvontaohjelmassa.

8.2 Valvontatehtävien suorittaminen yksityisessä palvelutuotannossa

Yksityisen palvelutuotannon ohjaus ja valvonta suoritetaan osana hyvinvointialueen lakisääteistä omavalvontaa. Yksityisen palvelutuotannon ohjauksesta ja valvonnasta säädetään tarkemmin laissa ja hyvinvointialueen omavalvontaohjelmassa.

9. Yleiset hallintoasiat

9.1 Päätöspöytäkirjat

Viranhaltijan tulee pitää päätöspöytäkirjaa julkiseen vallan käyttöön kuuluvista päätöksistään pl. pois lukien ne asiat, joista ei päätöstä ei tarvita (esim. hankintaohjeen mukaiset pienhankinnat, tms.). Päätöspöytäkirjaa tulee pitää yllä viranhaltijapäätösten tekemistä varten osoitetuissa järjestelmissä. Tässä tarkoitettujen viranhaltijoiden tulee huolehtia siitä, että päätöksen asianosaisilla ja otto-oikeutetuilla on mahdollisuus tutustua tehtyyn päätökseen valitusajan puitteissa ennen sen toimeenpanoa.

9.2 Henkilöstövalintojen ja ilmoitusten nähtävillä pito

Henkilöstövalintaa koskevat ja muut päätökset, joista on hyvinvointialuelain mukainen muutoksenhakuoikeus, tulee pitää yleisesti nähtävänä, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusten on oltava yleisessä tietoverkossa vähintään 14 vuorokautta, jollei asian luonteesta muuta johdu.

9.3 Otto-oikeus

Hyvinvointialuelain ja hallintosäännön mukainen aluehallituksen otto-oikeus koskee toimialuejohtajan ja hänen alaisensa tekemiä päätöksiä.

Hallintosäännön 46 34 kohdan mukaan otto-oikeudesta voidaan säätää tarkemmin toimintasäännössä.

Otto-oikeuden ulkopuolelle jäävät laissa (Hval 97§) tarkoitetut asiat, sekä sellaiset asiat tai asiaryhmät, joista otto-oikeutta on aluehallituksen päätöksellä päätetty olla käyttämättä.

Sote-johtaja ja Toimialuejohtaja (kumpikin itsenäisesti) voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi alaisensa viranhaltijan päättämän asian. Aluehallituksen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa otto-oikeuden ulkopuolelle jäävää asiaa tai asiaryhmää.

Asia on otettava toimialuejohtajan käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa laissa tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Päätöksen tehneen viranhaltijan on ilmoitettava tekemistään ottokelpoisista päätöksistä pl. otto-oikeuden ulkopuoliset asiat ja/tai asiaryhmät. Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan päätöksen teosta tai pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Ilmoitukseksi katsotaan päätöksen kirjaaminen sähköisesti toimialueen ao. päätöksentekojärjestelmään.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, ellei asiaa yksittäistapauksessa ole ennalta ilmoitettu otettavaksi aluehallituksen käsiteltäväksi.

9.4 Asiakasmaksut ja niistä päättäminen

Hallintosäännön 68 57 kohdan mukaan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista sekä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvista palveluista perittävistä asiakasmaksuista päättää aluevaltuusto.

Muista kuin aluevaltuuston päätettäväksi lain mukaan kuuluvista maksuista päättää aluehallitus, joka voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle.

Tasasuuriseksi määritetty terveydenhuollon asiakasmaksu peritään ao. palvelua käyttäneeltä asiakkaalta tai potilaalta ilman eri päätöstä sen jälkeen, kun ao. asiakastapahtuma on kirjattu.

Päätöksen yksilöä koskevasta sosiaali- ja terveydenhuollon tulosidonnaisesta asiakasmaksusta ja tasasuuruudesta sosiaalihuollon asiakasmaksusta, sen alentamisesta tai perimättä jättämisestä tekee kohdassa 5 tarkoitettu ko. asiakkaan asiaa käsittelevä (siitä päättävä) vastuualueen viranhaltija lain ja aluevaltuuston (tai tietyissä tapauksissa aluehallituksen) vahvistaman maksuohjeen ja/tai maksuperusteiden mukaisesti.

Erillispäätöksen asiakasmaksusta voi tehdä myös em. henkilön assistentti tai vastuualuejohtajan tehtävään määräämä vastuualueen muu virkasuhteinen toimistosihteeri sen jälkeen, kun varsinainen palvelupäätös tai sen muutos on tehty. Päätös tulosidonnaisesta asiakasmaksusta voidaan myös yhdistää asiakasta koskevan palvelupäätöksen tms. kanssa, mikäli se on tarkoituksenmukaista toiminnan kannalta. Ellei asialla ole nimettyä käsittelijää, yksilöä koskevan tulosidonnaisen asiakasmaksupäätöksen tekee vastuualuejohtaja.

Lisäksi toimialuejohtajalla on pysyvät valtuudet päättää toimialueellaan yksilöä koskevan julkis- tai yksityisoikeudellisen asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä, milloin se on aluevaltuuston (tai tietyissä tapauksissa aluehallituksen) hyväksymän maksuohjeen ja lain mukaan sallittua. Maksujen alennuksista tai perimättä jättämisestä päätettäessä on huomioitava sekä kohtuullisuus- että yhdenvertaisuusnäkökohdat.

9.5 Palkkiot ja etuudet ja niistä päättäminen

Päätöksen yksilöä koskevasta sosiaali- ja terveydenhuollon palkkiosta tai etuudesta taikka takaisinperinnästä tekee kohdassa 5 tarkoitettu asiakkaan asiaa käsittelevä (siitä päättävä) vastuualueen viranhaltija lain ja aluevaltuuston (tai tietyissä tapauksissa aluehallituksen) vahvistamien perusteiden ja/tai etuusmäärien mukaisesti. Päätös palkkiosta tai etuudesta voidaan yhdistää asiakasta koskevan palvelupäätöksen tms. kanssa. Ellei asialla ole nimettyä käsittelijää, yksilöä koskevan palkkio- tai etuuspäätöksen tekee vastuualuejohtaja.

Lisäksi toimialuejohtajalla on pysyvät valtuudet päättää toimialueellaan yksilöä koskevan etuuden tai palkkion takaisinperinnästä, milloin se on aluevaltuuston (tai tietyissä tapauksissa aluehallituksen) hyväksymien perusteiden ja lain mukaan sallittua, sekä tutkintapyyntöä ja vastaavasta yksityisoikeudellisesta korvausvaatimuksesta ao. etuuden tai palkkion epäiltyä väärinkäytöstä koskien. Takaisinperinnästä tai korvausvaatimuksesta päätettäessä on huomioitava sekä kohtuullisuus- että yhdenvertaisuusnäkökohdat.

10. Oikaisuvaatimusten käsittely

Oikaisuvaatimukset käsittelee aluehallitus, jolle oikaistavaksi vaadittavasta asiasta päätöksen tehnyt viranhaltija valmistelee perustellun esityksen oikaisuvaatimukseen vastaamisesta.

Yksilöä (asiakasta) koskevassa päätösasiassa tehdyn oikaisuvaatimuksen käsittelee aluehallituksen yksilöasianjaosto, ellei ko. oikaisuvaatimusta asiaan sovellettavan lain mukaan* tule käsitellä viranhaltijan toimesta. Tällöin oikaisuvaatimuksen käsittelee asiasta päätöksen tehneen viranhaltijan esihenkilö. Asiakasmaksua koskevan oikaisuvaatimuksen käsittelee kuitenkin aina aluehallituksen yksilöasiainjaosto.

Hankintapäätöstä koskevien hankinto-oikaisujen käsittelijä on määritetty hankintaohjeessa ja/tai ao. hankintasuunnitelman hyväksymispäätöksessä. Ellei näin ole, käsittelee hankinto-oikaisuvaatimuksen aluehallitus.

Suoraan hallinto-oikeuden käsittelyyn ilman oikaisuvaatimusmenettelyä vietävissä [määrätyissä] yksilöasioissa vastauksen antaa/vaatimuksen tekee siihen joko ao. laissa tai kohdassa 5 oikeutettu viranhaltija.

Viranhaltijan tämän kohdan mukaisesti käsittelemistä oikaisuvaatimuksista tehtyihin valituksiin hallinto-oikeudelle vastaa aluehallituksen yksiasiainjaosto (yksilöasiat) tai aluehallitus (muut kuin yksilöasiat).

***OHJEELLINEN TAULUKKO OIKAISUVAATIMUKSIEN KÄSITTELYSTÄ JA MÄÄRÄ-AJOISTA OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISELLE**

Oikaistavaksi vaadittava päätös perustuu	Oikaisuvaatimus osoitetaan / Oikaisuvaatimuksen käsittelee	Oikaisuvaatimusaika päätöksen tiedoksisaannista	Relevantti lainkohta
Hyvinvointialuelaki (esim. nimityspäätös, delegointipäätös, tms.)	Aluehallitukselle	14 vrk.	138§ 139§ 143§
Sosiaalihuoltolaki	Aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle	30 vrk.	50§ Viittaus

(esim. päätös ympärivuorokautisesta palveluasumisesta tai kotihoidosta)			Hallintolakiin, 49c§, 49fd
Lastensuojelulaki	Valitus suoraan hallinto-oikeudelle (90§:ssä yksilöidyt asiat) 1) 38 §:n 1 momentissa tarkoitettua kiireellistä sijoitusta; 2) 38 a §:ssä tarkoitettua kiireellisen sijoituksen jatkamista; 3) 43 §:n 1 momentissa tarkoitettua huostaanottoa ja siihen liittyvää sijaishuoltoa; 4) 43 §:n 3 momentissa tarkoitettua huostaanoton tai kiireellisen sijoituksen aikana tehtävää sijaishuoltopaikan muuttamista; 5) 47 §:ssä tarkoitettua huostassa pidon lopettamista; 6) 63 §:ssä tarkoitettua yhteydenpidon rajoittamista; 7) 65 §:ssä tarkoitettua aineiden ja esineiden haltuunottoa; 8) 67 §:n 4 momentissa tarkoitettua lähetyksen luovuttamatta jättämistä; 9) 69 §:ssä tarkoitettua liikkumisvapauden rajoittamista; 10) 70 §:ssä tarkoitettua eristämistä; sekä	30 vrk (valitus) 30 vrk. (oikaisuvaatimus)	90§ Viittaus sosiaalihuoltolain 50§:n kautta hallintolakiin 49c§ ja 49d§

	11) 72 §:ssä tarkoitettua erityistä huolenpitoa. tai oikaisuvaatimus aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle (muut kuin 90§:ssä yksilöidyt asiat)		
Asiakasmaksulaki	Aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle <i>Huom.</i> Oikaisua ei kuitenkaan saa vaatia <u>laskuun</u>, joka koskee 2 b §:ssä tarkoitettua päätöstä. [asiakkaan maksukyvyyn mukaan määräytyvä maksu]	30 vrk.	15§ Viittaus hallintolakiin, 49c§, 49d§
Laki omaishoidon tuesta	Aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle <i>Huom.</i> hallintoriitana hallintotuomioistuimeen omaishoitosopimusta koskeva riita-asia (ks. lain 12§)	30 vrk	12§ Viittaus sosiaalihuoltolain 50§:n kautta hallintolakiin 49c§ ja 49d§
Toimeentulotukilaki	Aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle	30 vrk	24§ Viittaus sosiaalihuoltolain 50§:n

			kautta hallintolakiin 49c§ ja 49d§
Vammaispalvelulaki	Aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle	30 vrk	17§ 35 § Viittaus sosiaalihuoltolain 50§:n kautta hallintolakiin 49c§ ja 49d§
Mielenterveyslaki	Valitus suoraan hallinto-oikeudelle <i>Huom. Tarkista muutoksenhakuun oikeutetut, määräytyy asiakkaan iän mukaan (24§ 4. mom.)</i>	14 vrk.	24§
Erityishuoltolaki	Valitus suoraan hallinto-oikeudelle (jos tahdonvastainen erityishuolto tai rajoitustoimi, ks. 81§b) tai Oikaisuvaatimus aluehallintovirastolle (ei tahdonvastainen erityishuolto tai sellaisen tarkistaminen ks. 81§a) tai Valitus suoraan hallinto-oikeudelle (muut asiat, ks. 80§)	30 vrk (valitus) 30 vrk (oikaisuvaatimus)	81b§ 81a§ Viittaus hallintolakiin, 49c§ ja 49d§ 80§
Päihdehuoltolaki	Valitus suoraan hallinto-oikeuteen (lain 11-12§ asiat [tahdonvastainen hoito]) tai oikaisuvaatimus aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle (muut kuin lain 11-12§:ssä yksilöidyt asiat)	14 vrk (valitus) 30 vrk (oikaisuvaatimus)	20§ 19§ Viittaus sosiaalihuoltolain 50§:n kautta hallintolakiin 49c ja 49d§

Pelastuslaki	Aluehallitukselle	30 vrk	104§
	tai Aluevalitus suoraan hallinto-oikeudelle <i>(jos koskee aluevaltuuston päättämiä maksuperusteita)</i>		vrt. Hyvinvointialuelaki 140§
Hallintolaki	Aluehallitukselle <i>(jos oikaisua haetaan hallintolain yleissäädöksen perusteella, ilman oikaisuvaatimusta koskevaa erityissäädöstä)</i>	30 vrk	49a§-49g§
Palvelusetelilaki	Aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle (oikaisuvaatimus) (Tulosidonnaisen palvelusetelin arvoa tai palvelusetelin arvon korottamista koskevaan päätös) Hallinto-oikeuteen (valitus) (palvelusetelipalvelun tuottamista / tai sen epäämistä koskeva päätös)	30 vrk	13§ Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (13§)